

Polski Kongres rolniczy w Warszawie.

W dniach 15, 16 i 17 czerwca odbył się w Warszawie pierwszy Kongres rolniczy, którego głównym celem było ustalenie zasad polityki rolniczej.

Kongres był zgromadzeniem zawodowym przedstawicieli organizacyj rolniczych i zaproszonych przez Komitet organizacyjny instytucyj i zrzeszeń rolniczych oraz wybitnych rolników, ekonomistów i działaczy społecznych.

Wymienieni przedstawiciele i zaproszone osoby były członkami zwyczajnymi Kongresu z prawem głosu we wszystkich jego obradach.

Kongres podzielony był na 7 następujących sekcyj: 1) społeczno-gospodarczą, 2) produkcji rolniczej, 3) produkcji zwierzęcej, 4) organizacji gospodarstw, 5) współdzielczości w rolnictwie

i organizacji zbytu produktów rolniczych, 6) leśniczą, 7) przemysłu rolnego.

Ograniczając się na sprawozdaniu z obrad Sekcji lasowej, wypada przedewszystkiem powiedzieć słów kilka o samej organizacji obrad w łonie pojedynczych Sekcyj.

Przedewszystkiem obrady w Sekcjach Kongresu toczyć się mogły na podstawie zgłoszonych do dnia 1 maja i przyjętych przez Komisje sekcyjne, względnie przez Wydział Wykonawczy referatów. O ile ograniczenie to było zupełnie słuszne i naturalne, o tyle ograniczenie dalsze w dyskusji i stawianiu wniosków, wydawały się nam uczestnikom Sekcji leśnej, jako zbyt daleko idące.

Mianowicie na podstawie referatów, nadesłanych do Prezydium Sekcji, opracowano w Wydziale wykonawczym 12 wniosków kompromisowych, które jednoczyły w sobie wnioski wszystkich referentów, były więc niejako esencją zgłoszonych referatów.

Wnioski te wydrukowano i rozdano członkom Sekcji i nad nimi toczyła się dyskusja. Przed utworzeniem jednak dyskusji oświadczył przewodniczący, że wnioski, uchwalone przez Wydz. wykonawczy Kongresu nie mogą uleść żadnej zgoda zmianie, wniosek może być tylko albo przyjęty, albo odrzucony; bez względu na to czy zostanie przez Sekcję przyjęty, czy odrzucony, idzie pod głosowanie na plenum Kongresu. Nowe wnioski mogą być wprawdzie na piśmie zgłoszone, nie będą jednak głosowane, ani w Sekcji ani w plenum Kongresu i stanowią tylko materiał dla przyszłych prac Kongresu.

Jasnym jest, że podobne postawienie kwestji czyniło dyskusję bezprzedmiotową, a opinia Sekcji w wielu sprawach, choćby jednomyślna, o ile nie mieściła się we wnioskach ustalonych i z góry przesądzonych przez Wydział wykonawczy, nie mogła być uwzględniona i nie wydostanie się nigdy poza mury sali obrad.

Byłoby więc do życzenia, aby na przyszłość zapewnić większą swobodę dyskusji uczestnikom Kongresu a Sekcji szersze prawo wypowiedzenia swej opinii.

Program prac I-go polskiego Kongresu rolniczego przedstawiał się następująco:

Dnia 15 czerwca (niedziela).

Godz. 9 m. 30. Nabożeństwo w Kościele św. Krzyża. Godz. 10 m. 30. Otwarcie Kongresu w sali Filharmonji warszawskiej.

- a) Przemówienie prezesa Komitetu organizac.
  - b) Przemówienie p. Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.
  - c) Przemówienia powitalne.
  - d) Referat p. Jerzego Gościckiego p. t. „Rola rolnictwa w całokształcie życia gospodarczego Polski“.
- Godz. 4—8 wiecz. Posiedzenia Sekcyjne.
Godz. 9 Raut w sali Ratuszowej.

Dnia 16 czerwca (poniedziałek).

Godz. 10—2 i 4—8 wiecz. Posiedzenia Sekcyjne.

Dnia 17 czerwca (wtorek).

Godz. 10—2 Posiedzenia Sekcyjne.

Godz. 4 pop. Zamknięcie obrad Kongresu.

- a) Referat p. Dra Fr. Stefczyka, p. t. „Stanowisko spółdzielczości w rolnictwie“.
  - b) Sprawozdanie z prac Sekcji.
  - c) Odczytanie i przyjęcie wniosków.
  - d) Przemówienie pożegnalne Prezesa Komitetu organizac.
- Godz. 8:30 wiecz. Bankiet w Resursie Kupieckiej.

Obrady Sekcji leśnej odbywały się w sali Katolickiego Związku Polek (Krak. Przedm. 36) pod przewodnictwem p. Jankowskiego, prezesa Zrzeszenia właścicieli lasów.

Na porządku dziennym obrad były następujące referaty:

Dnia 15 czerwca.

1. P. Dyr. J. Miklaszewski: „Stan lasów w Polsce, produkcja, obrót ogólny“.
2. P. Barański: „Niektóre zagadnienia obrotu drzewnego“.
3. P. J. Miłobędzki: „Znaczenie pracy zbiorowej dla podniesienia lesistości i rozwoju kultury leśnej“.

Dnia 16 czerwca.

4. P. J. Vogtman: „Ustawowe środki zabezpieczenia i wzmożenia produkcji leśnej“.
5. P. Wł. Alkiewicz: „Wpływ ochronnej polityki leśnej na zabezpieczenie lesistości“.
6. P. Alf. Jankowski: „Polityka leśna w Polsce“.

Dnia 17-czerwca.

7. P. A. Pacyński: „O podniesieniu produkcji i lesistości w Polsce“.

8. P. Fr. Górski: „Handel i przemysł leśny“.

Nad każdym poszczególnym referatem rozwinęła się ożywiona i wyczerpująca dyskusja. Wskutek ograniczeń, o których na wstępie wspomniano, nie mogły jednak zapatrywania Sekcji znaleźć stosownego wyrazu.

Ostatecznie uchwalono następujące wnioski przedłożone przez Komitet organizacyjny:

Kongres postanawia:

1) Ze względu na doniosłe znaczenie produkcji leśnej dla gospodarstwa narodowego, na cechy interesu publicznego, jakie posiadają lasy, ze względu na szczególne właściwości produkcji leśnej, odróżniające je od innych dziedzin produkcji, oraz wogóle pogarszającego się ciągle stanu lasów, zabezpieczenie i wzmożenie produkcji leśnej wymaga przeprowadzenia dokładnej statystyki co do obszarów, struktury, stanu i wydajności lasów w Polsce w formie spisu jednorazowego, oraz wydania jednolitych dla całego Państwa przepisów ustawowych, dotyczących zmiany rodzaju użytkowania gruntów leśnych, zalesienia, nadmiernego użytkowania, ustanowienia fachowo wykwalifikowanych kierowników gospodarczych, oraz stosowania środków w celu odwrócenia klęsk elementarnych, ze szczególnem uwzględnieniem sposobu zagospodarowania lasów ochronnych i innych, mających specjalne przeznaczenie. Przepisy te nie powinny krępować inicjatywy i swobody gospodarczej, natomiast przekroczenie ich winno pociągać za sobą stosowanie odpowiednich skutecznych środków represyjnych.

2) Państwo powinno dążyć do najszybszej likwidacji serwitutów, jako warunku niezbędnego do podniesienia intensywnej produkcji. Niemożność racjonalnego zagospodarowania drobnych gospodarstw leśnych wymaga ulepszenia struktury ich w drodze ustawowej przez połączenie graniczących z sobą drobnych obszarów leśnych w spółki gospodarczo-leśne, których zakładanie winno mieć zwłaszcza zastosowanie przy sposobności likwidacji serwitutów i parcelacji.

3) W celu wzmożenia produkcji i należytego wyzyskania produkcyjnych sił przyrody, należy dążyć do zalesienia nieużytk-

ków, do czego konieczną jest wydatna pomoc w formie udzielania wskazówek i porad technicznych, dostarczania nasion i sadzonek, oraz udzielania pożyczek i zapomóg, przyczem wszelkie od powstania Państwa Polskiego nowozalesione przestrzenie winny być zwolnione na lat trzydzieści od podatków państwowych i komunalnych.

4) Podatek gruntowy od przestrzeni leśnych zwłaszcza zniesionych przez wojny, winien być poddany rewizji.

5) Podatki komunalne dla przestrzeni leśnych tak państwowych, jak prywatnych, wobec znacznych mniejszych świadczeń gminy wobec lasu winny być zmniejszone.

6) Celem podniesienia produkcji w lasach Polski jest konieczne tworzenie stacyj doświadczalnych dla badania i selekcji nasion leśnych, kontrola nad pochodzeniem tychże, przyczem import nasion leśnych z zagranicy winien być z wyjątkiem nasion drzew t. zw. „egzotycznych“ wzbroniony, dalej tak samo tworzenia stacji doświadczalnych dla badania rozwoju drzewostanów.

7) Celem nadania naszej polityce drzewnej jednolitego i niezmiennego kierunku zasadniczego, uwzględniającego w pełni potrzeby leśnictwa, uważa Kongres za wskazane, aby wszelkie zarządzenia, dotyczące bezpośrednio obrotu drzewnego, lub na niego pośrednio wpływające, przedewszystkiem zaś rozporządzenia, regulujące import, wysokość podatków, wysokość opłat wywozowych, oraz przewóz drewna wodą lub kolejami, wydawane były w ścisłym porozumieniu i za wyraźną aprobatą Ministerstwa Rolnictwa i D. P.

8) Ponieważ z powodów nadprodukcji przez ustawowo dozwolony wcześniejszy wyrąb dwóch etatów na daninę lasową, oraz zmniejszonego, zwłaszcza w chwili obecnej, spożycia drewna wewnątrz kraju z powodu ogólnego przesilenia ekonomiczno-finansowego, Polska rozporządzać będzie w trzech latach najbliższych rocznym nadmiarem drewna, przekraczającym trzy miliony metrów kubicznych, uważa Kongres, że:

a) należy ułatwić w tym okresie korzystny zarówno dla produkcji leśnej, jak też i dla zrównoważenia bilansu handlowego, a nie stojący w sprzeczności z interesami krajowej konsumpcji drzewnej wywóz drewna nieobrobionego zagranicę pod warunkiem, że utrudni się wywóz z tych województw, których produkcja drewna nie wystarcza na własne zapotrzebowanie;

b) dla utrzymania tego wywozu we właściwych granicach, uwzględniających każdorazowo zapotrzebowanie krajowej konsumpcji oraz rozwoju przemysłu drzewnego, należy utrzymać kontrolę państwową nad wywozem w formie jak najprostszej, oraz system pobierania umiarkowanych opłat wywozowych, których wysokość zależałaby od stopnia nasycenia rynku wewnętrznego;

c) należy wydać bezwzględny zakaz wywozu drewna w stanie nieobrobionym z chwilą, gdy wskutek ukończenia ściągania daniny lasowej roczna produkcja drewna zrówna się z jego wewnętrznym zapotrzebowaniem, z wyjątkiem sortymentów, które w kraju przerobione lub zużyte być nie mogą.

9) Przewidując, że w niedalekiej może przyszłości konsumpcja krajowa wskutek uregulowania się stosunków gospodarczych, oraz rozwoju przemysłu drzewnego, przewyższy roczną produkcję drewna w lasach polskich, oraz uważając za pożądane stworzenie nowego źródła bogactwa narodowego przez przeróbkę na polskich tartakach surowca drzewnego państw sąsiednich, oraz wywóz pozyskanych półfabrykatów zagranicę, zwraca się Kongres do miarodajnych czynników, aby poświęciły baczną uwagę temu zagadnieniu przy zawieraniu traktatów handlowych z państwami sąsiednimi.

10) Ze względu na niezwykle doniosłą rolę, jaką odgrywa przewóz drewna w ogólnej polityce drzewnej, oraz dla zastąpienia drewnem województw wschodnich, jego braków w województwach środkowych i zachodnich, wreszcie dla ułatwienia przemysłowi drzewnemu dostawy surowca, zwraca Kongres uwagę na wysoce nienormalne stosunki, jakie w tej dziedzinie dotychczas panowały, oraz wyraża przekonanie, iż niezbędną jest gruntowna rewizja dotychczasowych taryf przewozowych, z uwzględnieniem wszelkich uzasadnionych postulatów, jakie w tej sprawie jednomyślnie przez wszystkie zainteresowane czynniki są wysuwane.

11) Wobec doniosłości spławu wodnego dla zbytu drewna, oraz dla potanienia kosztów jego przewozu, uważa Kongres za nieodzowne, jaknajszybsze doprowadzenie do porządku już istniejących kanałów i rzek spławnych przez ich regulację i wprowadzenie ulepszeń technicznych, oraz możliwie szeroko dalszą rozbudowę sieci dróg wodnych.

12) Zwrócić się do właściwych instytucyj, samorządów i władz o wszechstronne szerzenie i popularyzowanie kultury le-

śnej za pośrednictwem szkół, harcerstwa, referatów kulturalno-oświatowych, stowarzyszeń i związków, tudzież o umożliwienie długo terminowego kredytu i umieszczanie oszczędności w inwestycjach i meljoracjach leśnych w drodze wydawania przepisów, normujących warunków i ubezpieczających kapitały od strat.

S.
